

نمایش زندگی

«روح الله المامیر»

یکی از فعالیت‌های دانش‌آموزان که به صورت غیررسمی در مدرسه‌ها انجام می‌شود، اجرای نمایش‌های دانش‌آموزی است. دانش‌آموزان با عضویت در گروه‌های نمایشی مدرسه، هنر تئاتر و خاطره خوش روی صحنه رفتن را تجربه می‌کنند و با تمرین دوباره زندگی از جنبه‌های متفاوت، به رشد بیشتری دست پیدا می‌کنند. تشکیل گروه‌های نمایشی در مدرسه اثرات مثبتی دارد که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت؛ اثراتی همچون: مسئولیت‌پذیری، تقویت همکاری، اعتماد به نفس، توجه به نظم و انضباط، آمادگی برای پذیرش نقش‌های اجتماعی و...

نمایشی باشند، مثلث نمایش دانش‌آموزی کامل نمی‌شود مگر با ضلع سومی به نام «نمایشنامه». اینکه دانش‌آموزان و یا مربیان و معلمان گرامی چه متنی را برای تمرین و بازی کردن انتخاب کنند و آن را محور تمرینات خود قرار دهند، یکی از نکات مهم و حساس نمایش دانش‌آموزی است که نباید از آن غافل ماند.

نیاز خود به نمایشنامه‌های خوب و مناسب که در راستای هدف‌های تربیتی و آموزشی آنان نیز باشند، به چه کسی و یا چه مرجعی می‌توانند مراجعه کنند؟ سامانه کنترل کیفیت منابع آموزشی و تربیتی مکتوب سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش به نشانی <https://samanketab.roshd.ir> مرجعی مطمئن برای آشنایی با کتاب‌های آموزشی و تربیتی، از جمله متون نمایشی مناسب برای اجرا در مدرسه است. در ادامه به معرفی چند نمونه از نمایشنامه‌های دانش‌آموزی که به تأیید کارشناسان این سامانه رسیده‌اند، می‌پردازیم.

تشکیل این گروه‌ها گاهی توسط معلمان و مربیان، و گاه به صورت خودجوش با تلاش و همت خود دانش‌آموزان علاقه‌مند به نمایش، صورت می‌گیرد. اگر مربیان و معلمان تشکیل‌دهنده این گروه‌ها را مدیر گروه و یا کارگردان گروه فرض کنیم و دانش‌آموزان نیز عوامل اجرایی و بازیگران گروه‌های

راه‌های دستیابی به متن‌های نمایشی مناسب در عرصه تعلیم و تربیت کدام است؟

در دوره دوم متوسطه، از آنجا که مسیر نگاه برخی از دانش‌آموزان و متأسفانه تعدادی از معلمان تغییر کرده و در رقابت‌های سخت، به دنبال کسب مقام‌ها و موفقیت‌هایی کاذب در عرصه مسابقات منطقه‌ای، استانی و کشوری هستند، دست به نگارش و یا انتخاب نمایشنامه‌هایی می‌زنند که تعدادی از آن‌ها با رده سنی و هدف‌های آموزشی و تربیتی جاری در مدرسه متناسب نیستند. حال سؤال اینجاست که گروه‌های نمایش دانش‌آموزی برای رفع

الف) معرفی نمونه نمایشنامه‌های مناسب برای دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه

۱ تازه‌وارد

نویسنده: کاوه مهدوی

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

خلاصه: این نمایشنامه درباره جوانی به نام احسان است که برای اولین بار به تهران می‌آید تا مسابقه فوتبال تیم مورد علاقه‌اش را ببیند. احسان در ساک دستی‌اش چیزی به همراه دارد که درصدد است با قربانی کردن آن، لذت سفرش را دوچندان کند. او با هزار زحمت بلیت تهیه می‌کند و وارد ورزشگاه می‌شود، ولی همه چیز آن‌طور که او فکر می‌کند نیست!

۲ المپیاد در فرودگاه

نویسنده: امیر قیطاسی

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

خلاصه: این نمایشنامه درباره تیم المپیاد دانش‌آموزی ایران است که به دلیل ندادن ویزا، نمی‌توانند در بیستمین المپیاد جهانی رایانه در «قاهره»، شرکت کنند. نمایش با صحنه‌ای از فرودگاه «دوحه» و گفت‌وگوی دانش‌آموزانی که راهی المپیاد هستند، شروع می‌شود. به آن‌ها اجازه ورود به مصر را نمی‌دهند. پس از پیگیری زیاد مشکل حل می‌شود، اما فرصت بسیار کم است و بچه‌ها مجبور می‌شوند غیرحضور در مسابقه شرکت کنند.

۳ قاضی بُست

نویسنده: مهرنوش جعفرناری
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

خلاصه: صحنه، میدانی است پر از زباله. دو نفر با لباس‌های کارگران شهرداری و با جارو وارد می‌شوند. این دو، پیرمرد و مرد جوانی هستند که در سفری خیالی به زمان حکومت مسعود غزنوی سفر می‌کنند. آن‌ها از طرف شهرداری مأمور پاک‌سازی مناطق تاریخی هستند. نمایش به شکل طنز است و باعث انبساط خاطر تماشاچیان می‌شود.

نمایشنامه‌های «تازه‌وارد»، «المپیاد در فرودگاه» و «قاضی بُست» از جمله متن‌های نمایشی مناسبی هستند که برای اجرا به صورت صحنه‌ای و یا نمایشنامه‌خوانی در مدرسه‌های پسرانه دوره دوم متوسطه پیشنهاد می‌شوند.

ب) معرفی نمونه نمایشنامه‌های مناسب برای دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه

۱ چراغی در باد

نویسنده: آمنه داوطلب
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

خلاصه: این نمایشنامه درباره دختری به نام ستاره است. او بسیار با استعداد است و به دوستش عاطفه کمک می‌کند تا برای کنکور آماده شود. عاطفه با موفقیت کنکور را پشت سر می‌گذارد، اما ستاره تصمیم گرفته است برای ادامه تحصیل به خارج از کشور برود؛ چون معتقد است در ایران نمی‌تواند به آرزوهایش برسد. اتفاقاتی که در ادامه رخ می‌دهند، ستاره را از تصمیمش منصرف می‌کنند.

۲ همه اگرای من

نویسنده: اکرم ابوالمعالی
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

خلاصه: دختر نوجوانی دستگاهی اختراع کرده است که می‌تواند اگرای او را برآورده کند. مادر دختر بسیار تمیز و مرتب است و همیشه در حال نظافت. دختر دوست ندارد مادرش تمام وقت در حال تمیز کردن باشد. او برای اولین بار دستگاه را آزمایش و آرزو می‌کند که مادرش این‌قدر تمیز و مرتب نباشد و در کمال ناباوری و البته خوش‌حالی، می‌بیند مادرش به آدمی بی‌نظم و شلخته تبدیل می‌شود؛ ولی همه‌چیز آن‌طور که او می‌خواهد پیش نمی‌رود.

۳ آخرین گره

نویسنده: حسن دشتیان
ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

خلاصه: در روستای صبورا همه در حال مهاجرت هستند؛ چون بر اثر خشک‌سالی، گاوها و گوسفندان اهالی روستا از بین رفته‌اند. صبورا در حال بافتن یک قالی است که برای بارش باران نذر کرده است. خانواده‌اش اصرار دارند که روستا را ترک نکنند، اما صبورا نذر کرده که قالیچه را در روستا تمام کند و بالاخره با ادای نذرش، به خواسته‌اش می‌رسد.

نمایشنامه‌های «چراغی در باد»، «همه اگرای من» و «آخرین گره» از جمله متن‌های نمایشی مناسبی هستند که برای اجرا به صورت صحنه‌ای و یا نمایشنامه‌خوانی در مدرسه‌های دخترانه دوره دوم متوسطه پیشنهاد می‌شوند.